

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Ajankohtaista ympäristönsuojelusta

1.10.2008

Ulla Kaarikivi-Laine
Ympäristöministeriö

Pekka Jalkanen
15.10.2008

-
-
- # Ilmaston muutos

Tavoitteet

Päästä kansainväliseen sopimukseen Kioton jälkeisen ajan päästövähennyksistä vuoden 2009 aikana

EU maita koskevat sitovat päätökset vuoteen 2020 mennessä

1. KHK päästöt vähenevät 20% vuoden 1990 tasosta tai 30%, jos saadaan riittävä maailmanlaajuinen sitoumus
2. Uusiutuvilla lähteillä tuotetun energian osuus on 20% kokonaistuotannosta (nyt EU:ssa 8 %, ja Suomessa n. 25%)
3. Liikenteenpolttoaineista biopolttoaineita 10%

Indikatiiviset EU päätökset

Vähentää päästöjä teollisuusmaissa 60-80 % v. 2050 ja kääntää kehittyvien maiden päästöt laskuun 2020

-
-
- EU:n ympäristöministerineuvosto valmistelee Eurooppa-neuvoston päätösten toimeenpanoa

kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämistä koskeva päätösehdotus (ns. taakanjakoehdotus), jossa asetetaan tavoitteet päästökaupan ulkopuolelta tulevien päästöjen vähentämiseksi. *Valmisteluvastuu on YM:llä ja käsittely tapahtuu EU:n ympäristöneuvostossa,*

direktiiviehdotus päästöoikeuksien kaupan järjestelmän parantamiseksi ja laajentamiseksi (ns. päästökauppadirektiivi). *Valmisteluvastuu on YM:llä ja käsittely tapahtuu EU:n ympäristöneuvostossa,*

direktiiviehdotus uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi, ns RES direktiivi). *Valmisteluvastuu on TEM:illä ja asia käsitellään EU:n energianeuvostossa sekä*

hiilen talteenottoa ja varastointia koskeva direktiiviehdotus (ns CCS direktiivi). *Valmisteluvastuu on YM:llä ja asia käsitellään EU:n ympäristöneuvostossa.*

• Kuinka vähennys hoidetaan vuoteen 2020

Päästökaupan piirissä Suomessa on noin 60% kaikista KHK päästöistä

- Päästökauppa jatkuu ja päästöoikeudet jaetaan EU tasolla
- Päästökauppalaitosten tavoite koko EU:ssa on noin 21%:n vähennys vuoden 2005 tasosta

Päästökaupan ulkopuolella Suomessa on noin 40% päästöistä

- Suomella on tavoite on vähentää 16% vuoden 2005 tasosta

Uusiutuvien energialähteiden osuus Suomessa oltava 38%

● ● ● Strategian ja selonteon toimeenpano

Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiasstrategia

Strategiaa laatii ministeri Pekkarisen johtama ministeriryhmä

- Strategia esittää **energiapolitiikan tavoitteet** ja toimenpiteet sekä toimet vähentää **päästökauppasektorin ulkopuolisia** päästöjä sekä saavuttaa **uusiutuvien energialähteiden** käytön tavoite
- Strategia esitellään selontekona eduskunnalle syysistuntokaudella 2008

Energia- ja ilmastopolitiikan tulevaisuusselonteko

Selontekoa laatii valtioneuvoston kanslia kansanedustaja Oras Tynkkysen johdolla

- Selonteko esitellään eduskunnalle myös kevätistuntokauden lopulla 2009
- Selonteossa hahmotellaan pitkän aikavälin vähähiilistä Suomalaista yhteiskuntaa ja sopeutumista ilmaston muutokseen

- Jätepolitiikka

Tavoitteet

Ehkäistä jätteistä syntyvät ympäristöhaitat

Ehkäistä jätteen syntymistä

Lisätä jätteen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä

Määritellä jätealan toimijoiden vastuut
tarkoituksenmukaisesti ja yksikäsitteisesti

• Jätepolitiikka

Jätteitä koskeva lainsäädäntö

- Lakia uudistava työryhmä asetettiin syyskuussa 2007
- Työryhmän ehdotus HE:ksi 30.4.2010
 - Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätyksen tehostaminen
 - Jätteen muuttuminen raaka-aineeksi
 - Vastuunjako tavarantoimittajien, kuntien ja jätteen tuottajien kesken
 - Yksityisen toimialan rooli toimeenpanossa (kuljetukset ja käsittely)
- Toimeenpanee kesäkuussa hyväksytyn EU:n jätepuitedirektiivin

- Jätepolitiikka...

Jäteveron korotus ja laajennus yksityisille kaatopaikoille sekä porrastetusti jätteen polttoon, VM:n työryhmä selvittää asiaa.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma, Valtioneuvoston periaatepäätös annettiin 10.4.2008

- **Itämeren ja vesiensuojelu**

Tavoitteet

Hyvä ekologinen tila sisävesissä ja rannikolla ja hyvä tila pohjavesissä 2015 mennessä

Hyvä ekologinen tila merellä 2020 mennessä

(EU:n meriympäristöstrategia,)

Riittävä öljy- ja kemikaalivahingon torjuntavalmius

Itämeren ja vesiensuojelu

HELCOMin Itämeren suojelun toimintaohjelma (BSAP)

- Hyväksyttiin Krakovassa syksyllä 2007
- Seurantaryhmän johtoon Ole Norrback

Vesienhoidon suunnittelu,

- Aluekeskukset tekevät valuma-aluekohtaiset suunnitelmat kesäkuuhun 2009 mennessä. Ehdotukset kuultavana 31.10 2008-30.4.2009
- valtioneuvoston päätös valtakunnallisesta suunnitelmasta 2009 loppuun mennessä

Venäjän investointituki jatkuu hallituskauden ajan
Monitoimialus jäissä ja aallokossa tapahtuvaan
torjuntaan rakenteilla, käyttöön 2011

Mitä pitää vielä tehdä öljyntorjunnassa

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Arvioitu kustannus Milj. €
MV:n Hallin peruskorjaus											3 - 5
MV:n uusi Halli											40 - 50
MV:n Hylkeen korjaus uuteen käyttötarkoitukseen											1 - 2
RVL:n Merikarhun peruskorjaus ja pidennys											15 - 20
RVL:n uusi alus											40 - 50
VLL:n Linjan perus- korjaus ja pidennys											3,5
VLL:n muille toimi- joille siirrettävien alusten muutuskust.											1
Rannikkotankkialus											1,5
Muut uudet yhteis- toiminta-alukset											2 - 6
Yhteensä maks.		5	10	10	15	25	25	25	25		106 - 138

• • • • **Luonnonvarojen kestävä käyttö**

Kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelma (KULTU) toteutetaan

- **M**ateriaalitehokkuuden palvelukeskus aloittanut viime vuonna Motivan yhteydessä,
- **Y**mpäristömyönteisten julkisten hankintojen toimenpideohjelmahankinta valmistui 13.2.2008. Valmistellaan valtioneuvoston periaatepäätöstä
- **T**hule instituutin ja SYKEN yhteinen materiaalivirta- ja elinkaaritutkimus (Envimat) käynnissä Klusterin rahoituksella

-
-
- Vaarallisten aineiden haittojen vähentäminen

- EU:n kemikaaliasetuksen (REACH) ja kansallisen kemikaaliohjelman toimeenpano
 - Aluekeskusten tehtäviä yksilöitiin kemikaalilainsäädännössä
- SAICM ja kansainvälinen elohopeasopimus
- Pienhiukkaspäästöjen vähentäminen (CAFE strategian toimeenpano ja kansalliset toimet)

-
-
- Hallinto ja tutkimus

Valtion sektoritutkimuksen neuvottelukunta, tutkimuksen klusterit sovittu ja esiselvityksiä käynnissä
Hallitus valmistelee MTL:n yhdistämistä sekä IL:een että SYKE:een 1.1.2009 alkaen.

YM selvittää SYKEN tehtäviä ja asemaa sektoritutkimuksen uudistamisen tilanteessa

OPM tekeen ehdotusta rakenteellisesta kehittämisestä ja 500 htv:n vähentämisestä (31.10.2008)

Uudistetaan valtion aluehallintoa kokoamalla lupa-, valvonta- ja oikeusturvatehtäviä yhteen → ALKU-hanke, HALKE linjannut uudistuksen 8.5, työ jatkuu työryhmissä

-
-
- # Ympäristölupahallinnon uudistaminen ja lupien käsittelyn tehostaminen

Asian hoitamiseksi asetettiin hanke 29.11.2005

Kolme projektia

- Ympäristölupamenettelyn keventäminen: pj. Antero Honkasalo
- Ympäristölupahallinnon uudistaminen: pj. Taru Hallberg (pysäytettiin ALKU- hankkeen alkaessa)
- Ympäristölupaprosessin sekä -päätösten tietosisällön ja rakenteen kehittäminen: pj. Markku Hietämäki

HE:t syksyllä 2008 ja keväällä 2009

Tavoitteena voimaantulo 1.3.2009

-
-
- Tilanne nyt

Lupamenettelyn keventäminen sekä
Ympäristölupaprosessin sekä -päätösten tietosisällön ja
rakenteen kehittäminen etenevät

-
-
- Edellisessä vaiheessa asetetut normityöryhmät olivat

Polttoaineiden jakeluasemat (Anneli Karjalainen, Jorma Lameranta)

Eläinsuojat (Tarja Haaranen, Anne Polso)

Alle 50 MW:n polttolaitokset (Sirpa Salo-Asikainen, Päivi Pulkkanen)

Murskaus- ja asvalttiasemat - valmistelua jatketaan virkatyönä (esitys valmis kevään aikana)

Ehdotukset valmistuivat tammikuussa 2008

-
-
- Lupamenettelyn keventäminen

Hanke asetettu työryhmien alkuvuonna tekemien ehdotusten valmistelemiseksi

Tehtävänä laatia ehdotukset

- YS lain ja -asetuksen muutos, mm. toimintojen rekisteröinti, kevennetty hyväksyminen (ns. pikkulupa) ja toiminnan muutoksia koskevien lupien käsittelyn helpottaminen
- Asetukset polttoaineteholtaan alle 50 MW energiantuotantoyksiköiden, nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ja murskausasemien ja louhosten sekä asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista.

NS pikkulupaa koskevat ehdotukset kevätkaudella
2009 ja

Muut ehdotukset tämän vuoden loppuun mennessä

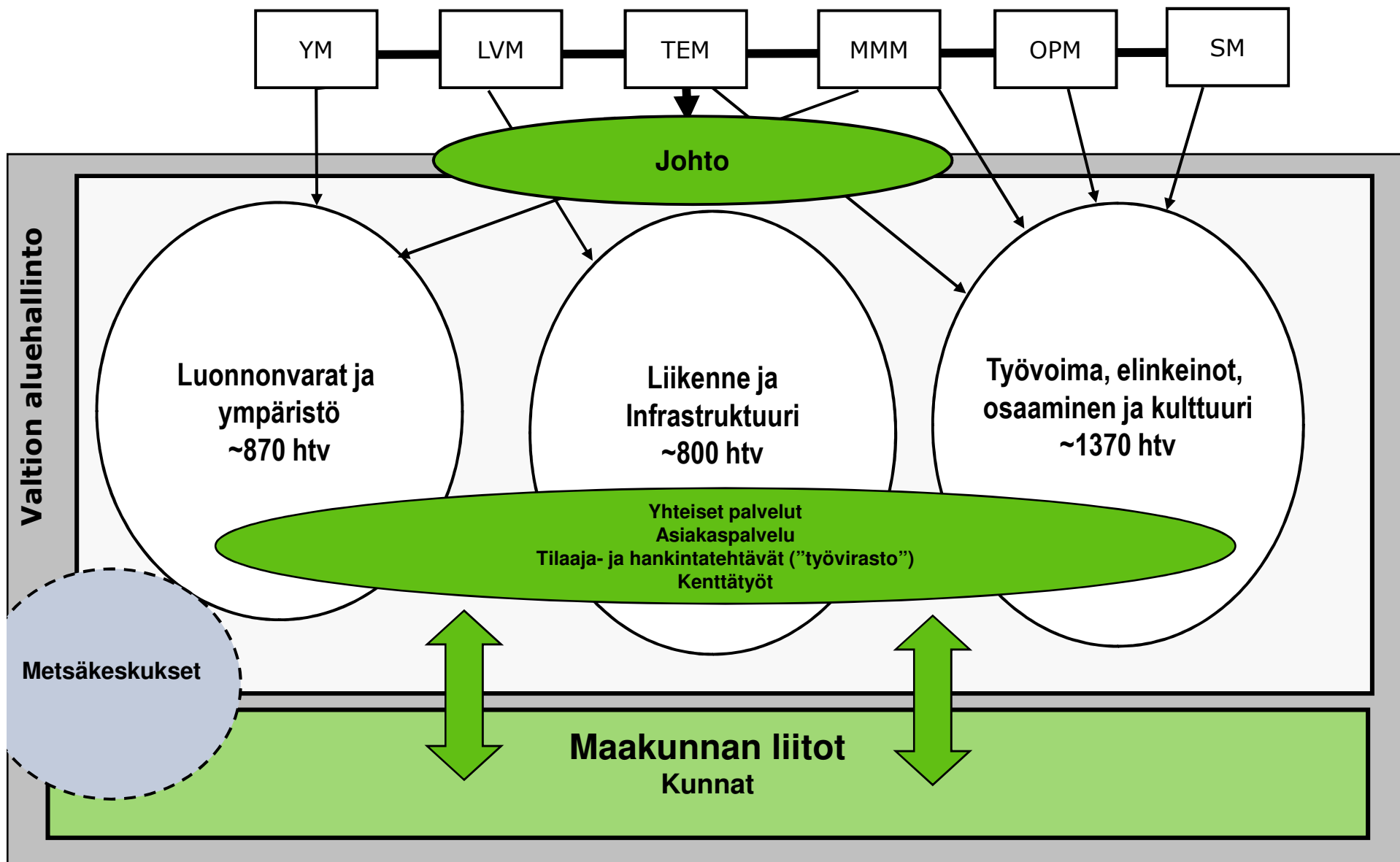
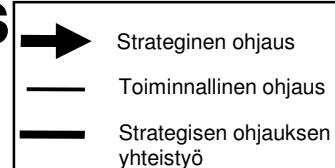
-
-
- ALKU-hanke

Uudistetaan valtion aluehallintoa uudistetaan kokoamalla lupa-, valvonta- ja oikeusturvatehtäviä yhteen,

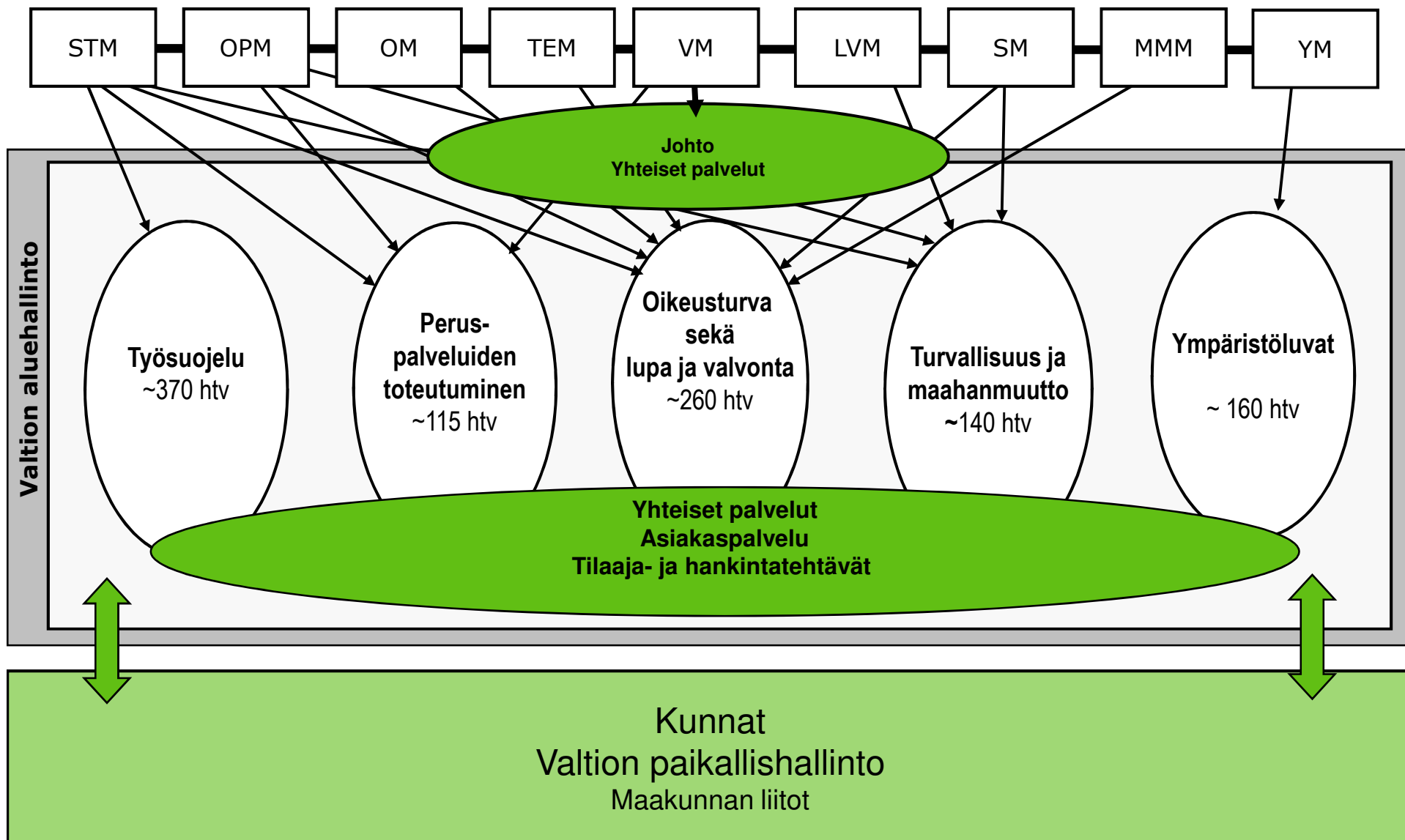
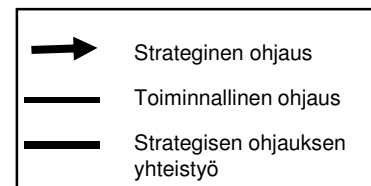
Hallitus perusti ns. ALKU-hankkeen toimeenpanemaan hallitusohjelman linjausta

HALKE linjannut uudistuksen 8.5, työ jatkuu työryhmissä

Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskus (viranomainen 1)

Aluehallintovirasto (viranomainen 2)

- **EU lainsäädäntö**
- **1. lukeminen alkaa tai alkanut**

Ilmasto:

EU:n ilmasto- ja energiapaketin toimeenpano

— Direktiivit; ETS, taakanjako, RES ja CCS

Autojen CO2 päästöjä koskeva asetus

Muut

IPPC direktiivin uusiminen

Teollisuuden päästöjä koskevan EU- direktiivin (IPPC) uusimisen käsittely alkaa kesällä. Direktiiviin kootaan nyt keskeisin teollisuutta koskeva lainsäädäntö.

Polttoaineiden laatudirektiivi

Raskaiden ajoneuvojen EURO VI asetus, päästöt

Ilmansuojelun kansalliset päästökattot (NEC), alkanee kesällä

Maaperänsuojeludirektiivi, Ranska jatkaa käsittelyä

Kestävä tuotanto- ja kulutus- paketti:

Komission ehdotus annettiin kesäkuussa

- Kestävän kulutuksen ja tuotannon toimintaohjelma
- EMAS asetuksen tarkistus
- Ympäristömerkkijärjestelmän tarkistus
- Vihreät julkiset hankinnat
- EUp direktiivin laajentaminen

-
-
- **2. lukeminen käynnissä**

--

Valmistuneet direktiivit

- Ilmanlaatudirektiivi ja meriympäristödirektiivi hyväksyttiin lopullisesti vuoden 2008 alussa
- Jätepuitedirektiivi sekä vaarallisia ns. prioriteettiaineita vesissä koskeva direktiivin hyväksyttiin kesäkuussa 2008

Haaste yhdyskuntajätevesidirektiivin toimeenpanosta
Ympäristövahinkojen korjaamisvastuuta koskevan EU
lainsäädännön toimeenpano loppusuoralla

-
-
- **Muuta**

Ympäristön seurannan ja raportoinnin kehittäminen

Työryhmä ehdotti

- toimenpiteitä tavoitteena vähentää seurannasta ja raportoinnista yhteensä 15 htv (13 +2 htv)
- Valtakunnallisen ja alueellisen seurantaohjelman yhdistämistä

Seurantaohjelmaa laatii työryhmä. PJ on Antero Honkasalo ja sihteeri Kirsi Krogerus)

IPPC luvat

Tekemättä vielä 15 lupaa